

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

EXEKUČNÍ ŘÍZENÍ

**dle § 103 - § 129 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád,
ve znění pozdějších předpisů**

**Metodická pomůcka Ministerstva pro místní rozvoj ČR
pro stavební úřady**

Postup správních orgánů při správní exekuci (v dřívější terminologii výkonu rozhodnutí ve správním řízení) je upraven v ustanovení hlavy XI části druhé zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Na exekuční řízení se obdobně použijí ustanovení části první a přiměřeně ustanovení hlav I až X části druhé správního řádu, tedy ustanovení formálního správního řízení, jehož jsou exekuce součástí.

Exekuce je nucený výkon povinností konkrétní osoby - povinného (dlužníka), který dobrovolně nesplnil to, co mu vykonatelné rozhodnutí ukládá. Jinými slovy lze říci, že oprávněný (věřitel) se v exekučním řízení za pomoci státního donucení domáhá splnění toho, co ukládá povinnému exekuční titul. Exekuce probíhá bez ohledu na vůli povinné osoby, resp. často proti její vůli. Nezbytnou podmínkou zahájení řízení státního donucení, tedy aby povinný (dlužník) plnil jemu uložené povinnosti, je existence exekučního titulu, kterým musí být vymezeny subjekty, o jejichž práva v exekuci jde, vymezeno co je obsahem těchto práv a povinností a jejich rozsah. Obsahem exekučního titulu je pak jednoznačná povinnost, jejíž splnění má být vynuceno.

Platná právní úprava umožňuje provedení výkonu správního exekučního titulu ve třech nezávislých režimech:

- daňová exekuce prováděná podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, exekučním orgánem je správce daně (§ 177 a následující daňového řádu)
- správní exekuce prováděná správním orgánem podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, exekučním orgánem je správní orgán oprávněný k exekuci podle citovaného předpisu nebo podle zvláštního zákona
- exekuční řízení prováděné soudním exekutorem podle zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

- 1) *Podle § 106 odst. 1 správního řádu je exekučním správním orgánem, který na žádost správního orgánu uvedeného v § 105 odst. 1 písm. a) nebo osoby oprávněné z exekučního titulu provádí exekuci na peněžité plnění obecný správce daně místně příslušný podle zvláštního zákona, nestanoví-li zákon, že exekučním správním orgánem je orgán uvedený v § 105 odst. 1 písm. a) správního řádu.*
- 2) *Podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 17/2012 Sb., o celní správě České republiky, je celní úřad obecným správcem daně podle správního řádu a vykonává správu placení peněžitých plnění v rámci dělené správy, které jsou příjmem státního rozpočtu, státních fondů nebo rozpočtů územních samosprávných celků.*
- 3) *Obecní nebo krajský úřad je podle § 106 odst. 2 správního řádu exekučním správním orgánem - provádí exekuci na peněžité plnění - tehdy, je-li současně správním orgánem, který podle § 105 odst. 1 písm. a) vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo který schválil smír, nebo je-li takovým správním orgánem jiný orgán územního samosprávného celku. Při exekuci, vybírání a evidenci peněžitých plnění postupuje podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Ve smyslu ustanovení § 161 daňového řádu má v těchto případech postavení správce daně.*

- 4) *Správní řád v § 105 odst. 2 stanoví, že: „Správní orgán uvedený v odstavci 1 písm. a) nebo osoba oprávněná z exekučního titulu mohou o provedení exekuce požádat též soud nebo soudního exekutora.“*

Dnem 1. 1. 2014 však nabyl účinnosti zákon č. 293/2013 Sb., kterým bylo změněno mimo jiné také ustanovení § 251 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, tak, že podle § 251 odst. 1) „Soud nařizuje a provádí výkon rozhodnutí s výjimkou titulu, který se vykonává ve správním nebo daňovém řízení“.

*Citované ustanovení dopadá na výkon rozhodnutí prováděný soudy, nikoliv na exekuční řízení **prováděné soudním exekutorem podle zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve znění pozdějších předpisů.** Cílem tohoto ustanovení bylo vyloučit výkon exekučních titulů vydaných ve správních řízeních soudy s tím, že takto do budoucna vedle správních orgánů samotných budou moci činit pouze soudní exekutoři. Na možnosti obrátit se za účelem vymožení nároku přiznaného rozhodnutím správního orgánu na soudního exekutora se tedy ničeho nezměnilo.*

Správní exekuce

Exekuční řízení je zahajováno jako samostatné, nové formální řízení, směřující k provedení faktických donucovacích úkonů, nikoli k vydání správního rozhodnutí. Předchází mu řízení nalézací, které je skončeno právní mocí rozhodnutí a správní exekucí automaticky nepokračuje. Exekučním správním orgánem je orgán, který provádí exekuci; určení exekučního správního orgánu se liší v závislosti na tom, zda je vedena exekuce na peněžitá nebo nepeněžitá plnění. **Zákon tedy rozlišuje**, a to dle povahy povinnosti uložené exekučním titulem, který je kogentně definován v ust. § 104 správního řádu, a kterým je vykonatelné rozhodnutí uvedené v § 74 správního řádu nebo vykonatelný smír uvedený v § 141 odst. 8 správního řádu, **exekuci na peněžitá plnění** (ust. § 106 správního řádu) a **exekuci na nepeněžitá plnění** (§ 107 a násl. správního řádu).

V případě **exekuce na peněžitá plnění** pak upravuje správní řád prakticky jen věcnou příslušnost správních orgánů k tomuto výkonu rozhodnutí (*k tomu poznámka 1 až 3*).

Podle § 107 odst. 1 správního řádu je exekučním správním orgánem příslušným k exekuci pro vymáhání **nepeněžitých plnění** správní orgán podle § 105 odst. 1 písm. a) správního řádu, tedy správní orgán, který vydal rozhodnutí v prvním stupni (nalézací správní orgán), nebo který schválil smír, to však jen za podmínky, že je orgánem moci výkonné - orgánem státní správy.

Obecní úřad nebo krajský úřad je exekučním správním orgánem pokud sám vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo schválil smír nebo pokud tak učinil jiný orgán územního samosprávného celku (nevydá-li nalézací rozhodnutí obecní či krajský úřad, ale např. zastupitelstvo, rada, starosta bude exekučním správním orgánem vždy úřad). Exekučním správním orgánem je dále obecní úřad obce s rozšířenou působností, pokud jej o to požádá jiný správní orgán, který vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo který schválil smír, a jenž má sídlo v jeho správním obvodu.

Podle § 105 odst. 1 správního řádu je aktivně legitimován k podání návrhu na provedení exekuce správní orgán, který vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo který schválil smír, nebo osoba oprávněná z exekučního titulu, tj. osoba, které z exekučního titulu vyplývá nějaké právo

vůči povinnému a povinný je pak vůči ní zavázán konkrétní, stanovenou a vynutitelnou povinností. Podle odstavce 2 může správní orgán, který vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo který schválil smír, nebo osoba oprávněná z exekučního titulu požádat o provedení exekuce též soudního exekutora (*k soudnímu výkonu správního rozhodnutí viz poznámka č. 4*). **Exekuci lze tak realizovat prostřednictvím exekučního správního orgánu nebo prostřednictvím soudního exekutora označeného v exekučním návrhu postupem podle exekučního řádu. Správní orgán může zvolit režim provedení výkonu exekučního správního titulu - povinnost přistoupit k exekuci má však vždy. Je totiž povinen vymáhat splnění povinnosti vyplývající z exekučních titulů vůči orgánům veřejné správy, a to na rozdíl od osob oprávněných z exekučního titulu, jejichž postavení je odlišné. Zejména pokud půjde o oprávněnou osobu soukromého práva, které bude z exekučního titulu vyplývat vůči povinnému nějaké právo, bude záležet právě a jen na ní, kdy a zda vůbec bude provedení exekuce iniciovat.**

Pro správní orgány možnost uvážení, zda bude exekuce nařízena či nikoli, zda bude exekuce provedena či nikoli, neexistuje. Podle § 108 odst. 4 správního řádu může správní orgán exekuci nařídit nejpozději do 5 let poté, kdy měla být uložena povinnost dobrovolně splněna, a provádět ji nejpozději do 10 let poté, co měla být povinnost splněna dobrovolně. V daném případě se jedná o lhůty prekluzivní, které není možné žádným způsobem prodlužovat ani překračovat. Nepřistoupí-li správní orgán k provedení exekuce, jde o nesprávný úřední postup sankcionovaný podle zvláštních právních předpisů (*zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem*).

Způsoby provedení exekuce k vymožení splnění nepeněžitě povinnosti jsou taxativně uvedeny v § 112 správního řádu, řídí se povahou uložené povinnosti a lze jej nařídit a provést

a) **náhradním výkonem** v případě zastupitelných plnění (jestliže provedení prací nebo potřebný výkon je možné provést ze strany exekučního úřadu, resp. prostřednictvím třetí osoby),

b) **přímým vynucením** v případě nezastupitelných plnění, zejména vyklizením, odebráním movité věci a předvedením, nebo

c) **ukládáním donucovacích pokut** (pouze za podmínky § 129 správního řádu, tj. Nelze-li nebo není-li účelné provádět exekuci náhradním výkonem nebo přímým vynucením).

Pokud se týká účastníků řízení, je neopomenutelným účastníkem řízení ve smyslu § 27 odst. 1 správního řádu vždy povinný, tedy ten, komu byla exekučním titulem uložena povinnost peněžitého či nepeněžitého plnění. Oprávněný a další osoby, kterých se exekuce dle okolností dotýká (např. manželka povinného, osoba pověřená provedením výkonu) mohou být dalšími účastníky řízení, resp. osobami dotčenými ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu.

Uvedené režimy exekuce nepeněžitých plnění mají jak svoje výhody, tak svoje nevýhody. Je-li správní orgán orgánem, který vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo který schválil smír (§105 odst. 1 písm. a) správního řádu), záleží na jeho uvážení, jaký režim pro provedení výkonu správního exekučního titulu zvolí. Má na výběr exekuci správní realizovanou prostřednictvím exekučního správního orgánu, nebo podá exekuční návrh exekutorovi (§ 35 exekučního řádu) na provedení exekučního řízení. V daném případě mu ustanovení § 105 odst. 2 správního řádu „možnost volby“ prokazatelně dává.

Pro úplnost je pak třeba uvést, že v souvislosti s exekucí na nepeněžitá plnění nastávají též případy, že se správnímu orgánu, a může jím být např. stavební úřad, který vydává rozhodnutí v prvním stupni, nepodaří v rámci vedeného správního řízení vlastníka stavby, jejíž odstranění má být, resp. bylo nařízeno, vůbec zjistit. Jedná se především o stavby, které nejsou zapisovány do katastru nemovitostí (stavby prodejních stánků, dočasné stavby zařízení

staveniště atd.). Právě u těchto staveb může pak účelově a opakovaně docházet k převodu vlastnického práva na další a další subjekty, což však správní orgán bude dohledávat a zjišťovat jen s velkými obtížemi, zvláště s přihlédnutím ke skutečnosti, že samostatná exekuce je vykonávána proti vůli povinného. V daném případě pak správní orgán možnost uvážení ohledně volby režimu výkonu exekučního správního titulu v podstatě nemá. Podle § 38 odst. 1 exekučního řádu musí exekuční návrh obsahovat mimo jiné též jméno a příjmení účastníků, místo jejich trvalého pobytu, obchodní firmu nebo název a sídlo právnické osoby a další identifikační údaje. Účastníky exekučního řízení jsou oprávněný a povinný. Pokud by ohledně povinného nebyly potřebné údaje známy, byl by návrh neurčitý a pokud by nebyl po vyzvání exekutora v jím stanovené lhůtě doplněn, byl by exekutorem odmítnut.

Poznámka:

- 5) Podle § 129 odst. 1 písm. d) stavebního zákona může stavební úřad nařídit odstranění stavby, která nevyžaduje územní rozhodnutí, stavební povolení ani ohlášení, ale je prováděna nebo byla provedena v rozporu s právními předpisy, také vlastníkovu pozemku, na kterém byla provedena, není-li vlastník stavby znám.*
- 6) Při výkonu působnosti podle stavebního zákona využívá stavební úřad referenční údaje ze základního registru obyvatel a údaje z informačního systému evidence obyvatel a z informačního systému cizinců podle § 184 stavebního zákona.*
- 7) Podle § 73 odst. 2 poslední věta správního řádu, jestliže je pro práva a povinnosti účastníků určující právo k movité nebo nemovité věci, je pravomocné rozhodnutí závazné i pro právní nástupce účastníků.*

Obecně platí, že výkon správního exekučního titulu (exekucí) nepeněžitých plnění je spojen s mnohými obtížemi a prodlevami. Provedení správní exekuce při nepeněžitých plněních znamená fyzický kontakt exekučního správního orgánu s povinnou osobou, čemuž mnohdy předchází nutnost jejího nalezení, tedy součinnost s orgány Policie České republiky, čímž je nejen zatěžován správní orgán, ale zvyšují se průvodní náklady, resp. náklady exekuce, které ze svého rozpočtu "zálohově" hradí právě správní orgán. Hotové výdaje hradí ze svého rozpočtu exekuční správní orgán zálohově (§ 116 odst. 3 správního řádu). Při exekuci prováděné náhradním výkonem může povinnému usnesením uložit, aby mu potřebné náklady nebo zálohu na ně v určené výši zaplatil předem v určené lhůtě (§ 119 odst. 4 správního řádu).

Faktické provedení samotné exekuce je pak zabezpečováno zaměstnanci exekučního správního orgánu – oprávněnými úředními osobami. Může nastat situace, že oprávněné úřední osoby budou vyklízet stavbu prodejního stánku, jejíž odstranění bylo nařízeno, budou spolu s Policií České republiky zajišťovat, aby osoby neoprávněně užívající stavbu tuto opustily atd. Exekuční správní orgán může sice v rámci učiněné objednávky objednat provedení těchto prací u třetí osoby, s tím, že bude postupováno podle pokynů osoby pověřené zabezpečením provedení prací a výkonů spojených s exekucí k vymožení nepeněžitě povinnosti, avšak náklady exekučního řízení se tak budou jenom zvyšovat. Též společnost pověřená provedením správní exekuce musí řešit mnohá úskalí související například s oprávněním vstoupit na pozemek třetích osob při výkonu exekuce, či souvisejících s ochranou svých zaměstnanců při samotném provádění správní exekuce. **Výkon správní exekuce se tak jeví jako velmi obtížný, zdouhavý a hlavně neefektivní.**

Poznámka:

- 8) *Součinnost Policie České republiky při provádění úkonů správního orgánu upravuje § 135 správního řádu. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v § 21 upravuje poskytování ochrany a součinnosti policie při provádění exekuce a výkonu rozhodnutí. Podle odstavce 2 poskytuje policie exekutorovi (soudnímu exekutorovi) součinnost při exekuční činnosti a ochranu při provádění exekuce.*
- 9) *Možnosti obecní policie při provádění exekuce exekučním správním orgánem jsou omezené jak co do působnosti věcné, tak místní; pro poskytování součinnosti soudnímu exekutorovi nemá žádné zákonné zmocnění. Obecní policie, ve městech a v hlavním městě Praze městská policie, je podle zákona o obcích (zákon o hlavním městě Praze) orgánem obce, která si ji zřídila. Posláním obecní policie, jak vyplývá ze zákona č. 533/1991 Sb., o obecní policii, a jejím hlavním úkolem je zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v působnosti obce, zejména formou preventivního působení a fyzické přítomnosti strážníků na veřejných prostranstvích. Místní působnost obecní policie je vymezena územím obce, která si ji jako svůj orgán zřídila, pouze na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy může působit také na území jiné obce. Je třeba mít na paměti, že území obce nelze ztotožňovat se správním obvodem obce. Působností obecní policie se zabývá metodická pomůcka zpracovaná odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra. Oprávnění obecní policie (strážníka), která jsou založena přímo správním řádem, plynou z § 19 odst. 1, podle kterého je-li k řízení příslušný orgán obce (která ji zřídila), může písemnost doručit prostřednictvím obecní policie. Dále může obecní policie podle § 60 odst. 2 správního řádu v řízení před orgánem obce zajišťovat předvedení, to i pro a podání vysvětlení podle § 137, může rovněž realizovat exekuci předvedením podle § 127 správního řádu.*

I. Správní exekuce realizovaná prostřednictvím správního orgánu - vymožení splnění nepeněžitě povinnosti provedením náhradního výkonu v případě zastupitelných plnění

Přistoupí-li správní orgán k exekuci, nařídí exekuci vydáním exekučního příkazu

- a) z moci úřední, tj. z titulu exekučního správního orgánu, který vede exekuci,
- b) na žádost osoby oprávněné z exekučního titulu, nebo
- c) na žádost nalézacího správního orgánu (dle § 107 odst. 2 správního řádu), který vydal exekuční titul (exekuci provede obecní úřad obce s rozšířenou působností).

Nařízení exekuce z moci úřední - vydání exekučního příkazu

Vydání exekučního příkazu může, ale nemusí, předcházet výzva exekučního správního orgánu k dobrovolnému splnění uložené povinnosti. Exekuční výzva je vydávána usnesením s náležitostmi dle § 68 a 109 správního řádu. Správní orgán v ní stanoví náhradní lhůtu pro splnění uložené povinnosti s upozorněním, že pokud nebude povinnost splněna v určené náhradní lhůtě, bude po marném uplynutí této lhůty nařízena exekuce. Na uvážení správního orgánu zůstává, nebude-li v konečném důsledku zasláním výzvy (jedná se o určitou formu varování povinného) zmařen účel exekučního řízení, aniž by bylo dosaženo cíle, tj. splnění uložené povinnosti. Zvláště v případech, kdy povinný, např. vlastník stavby, jejíž odstranění bylo rozhodnutím stavebního úřadu nařízeno a byla mu již poskytnuta dostatečně dlouhá lhůta ke splnění uložené povinnosti, od samého počátku splnění uložené povinnosti odmítá.

Exekuce se nařizuje vydáním exekučního příkazu, jehož náležitosti jsou uvedeny v § 111 odst. 1 správního řádu, a to zejména uvedení konkrétního způsobu, jakým bude exekuce provedena a uvedením práv a věcí, které mají být exekucí postiženy. Exekuční příkaz je usnesením, které se oznamuje povinnému a dalším osobám, jimž z exekučního titulu vyplývají povinnosti nebo práva. Nelze se proti němu odvolat.

Jako zvláštní forma opravného prostředku proti exekučnímu příkazu připuštěny námitky. Platí, že jimi lze napadat pouze vady v rámci exekučního řízení nelze jimi např. nahrazovat opravné prostředky v nalézacím řízení nebo se zpětně vracet k přezkumu exekučního titulu, nelze je ztotožňovat s návrhy na odklad, přerušení či zastavení exekuce). Podání námitek není vázáno na žádné lhůty, ale dle § 117 odst. 2 správního řádu námitky nelze podat, pokud usnesení bylo již vykonáno nebo jiný úkon proveden. Správní řád omezuje podání námitek pouze do časového prostoru, kdy mohou relevantně ovlivnit průběh exekuce. Námitka je podáním ve smyslu § 37 správního řádu a musí mít náležitosti podání. Námitky mají odkladný účinek pouze v případech uvedených v § 117 odst. 3 písm. a) až e) správního řádu. O námitkách rozhoduje sám exekuční správní orgán; proti rozhodnutí se nelze odvolat.

Je však nezbytné připomenout, že exekuční příkaz vydaný exekučním správním orgánem k vymožení nepeněžití povinnosti, je rozhodnutím přezkoumatelným v rámci správního soudnictví.

Postup exekučního správního orgánu před nařízením exekuce, při její realizaci a po jejím skončení lze shrnout takto:

1. Exekučnímu správnímu orgánu je předložen exekuční titul opatřený doložkou o právní moci rozhodnutí a jeho vykonatelnosti. Bylo-li například v rámci řízení o odstranění stavby vydáno předběžné opatření ve smyslu § 61 správního řádu, neboť existovala obava, že by bylo ohroženo provedení exekuce, je třeba předložit i toto předběžné opatření. Nařizuje-li exekuční správní orgán, který rozhodnutí vydal, exekuci z moci úřední, opatřuje si potřebné podklady pro vykonání exekuce sám (§ 50 správního řádu).
2. Exekuční správní orgán provede šetření na místě samém za účelem zjištění, zda povinnost uložená exekučním titulem povinnému jím byla či nebyla ve stanovené lhůtě splněna. Exekuční správní orgán zároveň ověří, zda má povinný trvalý pobyt (sídlo) na místě uvedeném v exekučním titulu, zda je ve výpisu z katastru i nadále uveden jako vlastník stavby, jíž se exekuční titul týká, zda nejsou ve výpisu z katastru jiné záznamy mající vliv na provedení exekuce atd.
3. Exekuční správní orgán „osloví – poptá“ společnosti s odpovídajícím předmětem činnosti, zda by měly zájem o provedení prací pro objednatele ve smyslu a za podmínek stanovených exekučním titulem ve stanoveném termínu. Přitom postupuje podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejných zakázkách“); má-li jít o náhradní výkon odstranění stavby, jde o veřejnou zakázku na stavební práce (§ 14 odst. 3 zákona o veřejných zakázkách).
4. Jde-li o exekuci náhradním výkonem, uzavře exekuční správní orgán s vybraným uchazečem smlouvu o provedení prací podle exekučního titulu (smlouvu o dílo) a následně nařídí exekuci vydáním exekučního příkazu, který musí vymezovat práce a výkony, které měl podle exekučního titulu provést povinný a které nyní budou provedeny v rámci exekučního řízení. Exekuční příkaz obsahuje

- označení exekučního titulu, na jehož základě se vydává (uvede se specifikace předmětného rozhodnutí - kým bylo vydáno a kdy, kdy nabylo právní moci a kdy se stalo vykonatelné).
 - vymezení nepeněžitě povinnosti, která má být splněna.
 - způsob, jakým bude exekuce k vymození nepeněžitě povinnosti provedena, např. bude provedena náhradním výkonem spočívajícím v... (citace výroku exekučního titulu), upozornění, že práce budou provedeny na náklady a nebezpečí povinného s tím, že správní orgán neodpovídá za škodu na věcech či právech, které povinnému provedenou exekucí vzniknou.
 - oprávněné úřední osoby, které se pověřují v souladu s ust. § 114 správního řádu zabezpečováním prací a výkonů spojených s exekucí k vymození nepeněžitě povinnosti náhradním výkonem (příjmení, jméno, identifikační číslo průkazu); platí, že pověřená osoba se nesmí odchýlit od zadání popsaného v exekučním příkazu, neboť se jedná o určitou formu realizace veřejné moci.
 - osobu (vybraného dodavatele), která v souladu s § 119 správního řádu na základě pověření provede v rámci exekuce práce k vymození nepeněžitě plnění náhradním výkonem; osoba pověřená provedením prací musí se svým pověřením souhlasit.
5. Současně s vydáním exekučního příkazu
- exekuční správní orgán v souladu s § 114 správního řádu vyhotoví samostatnou listinu „Pověření“, které má povahu veřejné listiny, jímž pověří oprávněnou úřední osobu zabezpečováním prací a výkonů spojených s exekucí vykonatelného rozhodnutí (specifikace). Zároveň v listině uvede, kdo dle jejích pokynů provede práce a výkon směřující k vymození nepeněžitě povinnosti náhradním výkonem dle příslušného exekučního příkazu (specifikace). Oprávněná úřední osoba se tímto pověřením v průběhu exekuce prokazuje vůči třetím osobám, tímto pověřením zároveň prokazuje, na základě kterého exekučního příkazu postupuje.
 - exekuční správní orgán v souladu s § 119 správního řádu vyhotoví samostatnou listinu „Pověření“, kterým provedením exekuce, tedy provedením prací konaných v rámci exekuce k vymození nepeněžitě povinnosti náhradním výkonem, pověří jinou osobu (dodavatele vybraného postupem podle zákona o veřejných zakázkách).
 - exekuční správní orgán by měl také zvážit, především s ohledem na to, k vymození jaké nepeněžitě povinnosti bylo formou náhradního výkonu přistoupeno, zda je či není namístě, aby při provedení exekuce byla zajištěna součinnost příslušníků Policie České republiky, za účelem poskytnutí ochrany osobám exekučního správního orgánu pověřeným zabezpečením prací a výkonů.
 - exekuční správní orgán by měl dále zvážit, zda přizve k účasti na provedení exekuce nestrannou osobu (institut přizvané osoby je upraven v ust. § 128 správního řádu). V některých případech, zvláště tehdy, když lze důvodně očekávat následné spory týkající se způsobu provádění exekuce je její přítomnost namístě. Nestranná osoba nesmí být v žádném vztahu k účastníkům exekučního řízení, vůči nimž má být úkon, u kterého má být přítomna, prováděn, ani k exekučnímu správnímu orgánu.
6. Je vhodné, aby před samotnou exekucí exekuční správní orgán povinného bez bližšího stanovení dne a určení času upozornil, že bude přistoupeno k provedení exekuce, a to

na náklady a nebezpečí povinného, a vyzval jej, aby si věci, které se na místě nacházejí, (např. uvnitř prodejního stánku, jehož odstranění bylo nařízeno) odnesl, když exekuční správní orgán nenese odpovědnost za škody, které v rámci exekuce na odložených věcech vzniknou. Žádné ustanovení správního řádu exekučnímu správnímu orgánu tuto povinnost výslovně neukládá. Podle základních zásad činností správních orgánů v části první správního řádu, správní orgán s dostatečným předstihem uvědomí dotčené osoby o úkonu, který učiní, je-li to potřebné k hájení jejich práv a neohrozí-li to účel úkonu. Exekuční správní orgán tak může předejít vynaložení dalších finančních prostředků v souvislosti s uskladněním věcí nacházejících se v odstraňované stavbě (prodejním stánku) či jejich následnou likvidací.

7. Exekuční správní orgán přistoupí k samotné exekuci. Osoba pověřená zabezpečením provedení exekuce, většinou v součinnosti s dalšími zaměstnanci exekučního správního orgánu, na místě vyhotoví **podrobný protokol, důsledně provede fotodokumentaci věcí nacházejících se na místě** (vyhotoví přesný seznam věcí, zajistí jejich odvoz k uskladnění, je-li jejich uskladnění možné a rozhodne o dalším postupu při provádění exekuce). Postup správního orgánu v případě, kdy není uskladnění věci možné, správní řád výslovně neupravuje (potravinu).
8. Dojde-li v souvislosti s provedením exekuce k přemístění stavebních materiálů, nebo věcí mimo prostory nebo pozemky povinného a neprohlásí-li povinný při provádění exekuce písemně, že tyto věci opouští, je exekuční správní orgán povinen zajistit uskladnění těchto věcí, a to po dobu 6 měsíců. Ze zákona má exekuční správní orgán též povinnost informovat povinného o uskladnění těchto věcí a možnosti si je převzít. Nevyzvedne-li si povinný věci ve stanovené lhůtě, připadají do vlastnictví státu; provádí-li exekuci orgán územního samosprávného celku, připadají do vlastnictví tohoto územního samosprávného celku. Prohlásí-li povinný, že tyto věci opustil, připadají vždy do vlastnictví státu. Náklady vzniklé v souvislosti s uskladněním věcí nese povinný, náklady následné likvidace nese též povinný.
9. Po skončení exekuce uhradí exekuční správní orgán fakturu předloženou dodavatelem.
10. Následně vydá exekuční správní orgán rozhodnutí, kterým uloží povinnému náklady exekuce uhradit.

Pokud se týká nákladů exekuce, hotové výdaje si v průběhu exekuce hradí exekuční správní orgán zálohově ze svého rozpočtu. Může však usnesením uložit povinnému, aby mu potřebné náklady nebo zálohu na ně v určité výši zaplatil předem v určené lhůtě, která nesmí být kratší než 8 dnů ode dne nabytí právní moci usnesení (§ 119 odst. 4 správního řádu). Po skončení exekuce, pak vydá exekuční správní orgán rozhodnutí, kterým uloží povinnému náklady exekuce uhradit: paušální částku ve výši 2.000,- Kč a náhradu nákladů vzniklých při provádění exekuce. Exekuční náklady vybírá a jejich exekuci provádí sám exekuční správní orgán, který jejich náhradu uložil, a to jako běžnou exekuci peněžitého plnění podle daňového řádu. Není na uvážení správního orgánu, zda bude náhradu exekuce vymáhat, je to jeho povinností, vyplývající jak ze správního řádu, ale především z povinností řádného hospodaření s veřejným majetkem podle zákonů o majetku České republiky, o krajích i o obcích, stejně jako z povinností pracovněprávních zaměstnanců ve veřejné správě. Exekuční správní orgán je v rámci exekučního řízení povinen postupovat tak, aby cíle exekuce dosáhl co nejrychleji a co nejúčelněji. Došlo-li by liknavostí exekučního správního orgánu ke zmaření uspokojení oprávněného (v řízení na žádost) může se oprávněný domáhat náhrady škody způsobené nesprávným úředním postupem. Právo na náhradu eventuální způsobené škody dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím

nebo nesprávným úředním postupem, má v souvislosti s vedením exekučního řízení též povinný, který není v daném případě povinen hradit náklady exekuce a to tehdy, pokud se zjistí, že exekuce byla nařízena k vymození neexistující povinnosti nebo vůči neexistujícímu povinnému, nebo provedení exekuce je nepřipustné, protože ještě před jejím nařízením existoval důvod, pro který exekuci nebylo možno provést.

Postup exekučního správního orgánu před nařízením exekuce, při její realizaci a po jejím skončení, není-li vlastník, např. prodejního stánku po celou dobu řízení vedeného správním orgánem a následně exekučním správním orgánem znám, lze shrnout takto:

1. Exekučnímu správnímu orgánu je předložen exekuční titul opatřený doložkou o právní moci rozhodnutí a jeho vykonatelnosti. Vlastníka stavby (prodejního stánku) se nepodařilo v průběhu řízení o odstranění stavby zjistit, v rámci vedeného řízení mu byl proto v souladu s ust. § 32 odst. 2 správního řádu ustanoven opatrovník. Povinnost odstranit předmětnou stavbu pak byla uložena osobě, která nebyla známa, tedy neznámému vlastníkovi v řízení zastoupenému opatrovníkem.
2. Exekuční správní orgán provede šetření na místě samém, v tomto případě za účelem zjištění, zda se stavba i nadále na místě nachází. Exekuční správní orgán ověří s použitím právních prostředků, které má k dispozici, že vlastník stavby je nadále osobou neznámou nebo, že stavba nemá nového vlastníka.
3. Exekuční správní orgán, který je v daném případě také nalézacím správním orgánem by měl přistoupit k vydání exekučního příkazu z moci úřední. Při provádění exekuce má podle § 118 odst. 2 správního řádu povinný postavení účastníka řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu. Usnesení, kterým je vydán exekuční příkaz, mu proto musí být doručeno. Zároveň je nezbytné povinnému jako osobě neznámé ustanovit opatrovníka (§ 32 odst. 2 písm. e) správního řádu).

Otázkou **doručování písemností** v takových případech se věnuje závěr č. 78 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 22. 6. 2009. Bude-li v řízení ustanoven osobě, která není známa opatrovník, bude správní orgán doručovat ve smyslu § 34 odst. 2 správního řádu **opatrovníkovi**. Vzhledem k samostatné povaze § 25 odst. 1 správního řádu bude nutné doručovat písemnosti i účastníkovi **veřejnou vyhláškou**. Ovšem s ohledem na dikci ustanovení § 34 odst. 2 správního řádu nebude mít doručení veřejnou vyhláškou účinky pro běh lhůt – bude mít pouze pořádkový charakter. Výjimkou z uvedeného pravidla bude doručení oznámení o zahájení řízení (*exekučního příkazu*) a oznámení usnesení o ustanovení opatrovníka, kde přímo ze zákona vyplývá, že tyto písemnosti je nutné doručit účastníkovi řízení (v okamžiku učinění těchto úkonů ještě není zastoupen). Tyto písemnosti budou doručovány veřejnou vyhláškou s účinky oznámení účastníkovi.

4. Je na uvážení exekučního správního orgánu, zda i v tomto případě, před tím, než přistoupí k provedení exekuce, povinného upozorní, i když bez bližšího určení dne a času, že bude přistoupeno k provedení exekuce, a to na jeho náklady a nebezpečí. Od povinného - osoby neznámé - kterému by se pro pořádek mělo doručit upozornění veřejnou vyhláškou, nelze zřejmě žádnou aktivitu očekávat a opatrovník sám nemá povinnost zabezpečovat vyklizení věcí, které případně ve stavbě uskladnily třetí osoby. Nemá povinnost, aby o tom jednal s případnými neoprávněnými uživateli, jejichž totožnost, jména, příjmení a adresy pro doručování ve většině případů nezná on sám ani exekuční správní orgán.

5. I v tomto případě, dojde-li v souvislosti s provedením exekuce k přemístění stavebních materiálů, nebo věcí mimo prostory nebo pozemky povinného, je exekuční správní orgán povinen zajistit uskladnění těchto věcí, a to po dobu 6 měsíců. Ze zákona má exekuční správní orgán též povinnost informovat povinného o uskladnění věcí a upozornit ho na možnost, že si může tyto věci převzít. Protože je povinný zastoupen opatrovníkem, měl by informaci oznámit opatrovníkovi; povinnému zároveň oznámí veřejnou vyhláškou. Nevyzvedne-li si povinný věci ve stanovené lhůtě, připadají do vlastnictví státu, resp. vlastnictví toho územního samosprávného celku, jehož orgán exekuci prováděl. Dle příslušných zákonných ustanovení nese náklady vzniklé v souvislosti s uskladněním věcí povinný, náklady následné likvidace nese též povinný. Lze však říci, že v tomto případě nese veškeré náklady na provedení exekuce zálohově ze svého rozpočtu exekuční správní orgán, který však musí konat jen v souladu s příslušnými ustanoveními zákona (extenzivní výklad či použití analogie nad rámec doslovného znění zákona je zakázáno), čímž dochází k navýšení nákladů exekuce, které následně povinný nikdy exekučnímu správnímu orgánu neuhradí.
6. Po skončení exekuce uhradí exekuční správní orgán fakturu předloženou dodavatelem.
7. Následně vydá exekuční správní orgán rozhodnutí, kterým uloží povinnému náklady exekuce uhradit; povinnému doručuje veřejnou vyhláškou.

II. Soudní exekuce prováděná soudním exekutorem

Zákonem č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, (dále jen "exekuční řád"), se řídí soudní exekutoři při své činnosti.

Správní řád v § 105 odst. 2 stanoví, že: „Správní orgán uvedený v odstavci 1 písm. a) nebo osoba oprávněná z exekučního titulu mohou o provedení exekuce požádat též soud nebo soudního exekutora.“

Dnem 1. 1. 2014 nabyl účinnosti zákon č. 293/2013 Sb., kterým bylo změněno mimo jiné také ustanovení § 251 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, tak, že podle § 251 odst. 1) „*Soud nařizuje a provádí výkon rozhodnutí s výjimkou titulu, který se vykonává ve správním nebo daňovém řízení*“. *Citované ustanovení dopadá na výkon rozhodnutí prováděný soudy, nikoliv na exekuční řízení **prováděné soudními exekutory**. Cílem tohoto ustanovení bylo vyloučit výkon exekučních titulů vydaných ve správních řízeních soudy s tím, že takto do budoucna vedle správních orgánů samotných budou moci činit pouze soudní exekutoři. **Na možnosti obrátit se za účelem vymožení nároku přiznaného rozhodnutím správního orgánu na soudního exekutora se tedy nic nezměnilo.***

Podle § 1 exekučního řádu je soudní exekutor fyzická osoba splňující předpoklady podle tohoto zákona, kterou stát pověřil exekutorským úřadem, která v rámci pověření exekutorským úřadem provádí nucený výkon exekučních titulů – exekuční činnost a další činnosti podle tohoto zákona. Exekuční a další činnosti vykonává exekutor za úplaty a je při výkonu těchto činností povinen používat označení "soudní exekutor" (§ 3 a 4 exekučního řádu). Za podmínek a v rozsahu stanoveném exekučním řádem, mohou na základě písemného pověření uděleného exekutorem vykonávat exekuční činnost také zaměstnanci exekutora. Exekutor řídí činnost exekutorského úřadu, který jeho jménem plní všechny úkoly potřebné k řádnému výkonu exekuční činnosti. Nestanoví-li exekuční řád jinak, použijí se pro exekuční řízení přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu a exekutor je oprávněn vykonat všechny úkony, které občanský soudní řád a další právní předpisy jinak svěřují při provedení výkonu rozhodnutí soudu, soudci, vykonavateli nebo jinému zaměstnanci soudu (§ 52 exekučního řádu). Exekuci vede podle § 28 exekučního řádu ten exekutor, kterého v exekučním návrhu označí oprávněný a který je zapsán

v rejstříku zahájených exekucí. Úkony exekutora se považují za úkony exekučního soudu. Věcná a místní příslušnost exekučního soudu je upravena v § 45 exekučního řádu.

Základní podmínkou pro provedení exekuce soudním exekutorem je existence exekučního titulu. Exekuční tituly jsou vymezeny v § 40 odst. 1 exekučního řádu. Dle § 40 odst. 1 písm. e) a f) je exekučním titulem též vykonatelné rozhodnutí a jiný exekuční titu orgánu veřejné moci a jiná vykonatelná rozhodnutí a schválené smíry a listiny, jejichž výkon připouští zákon. Exekuci lze vést jen na návrh oprávněného, nebo na návrh toho, kdo prokáže, že na něho přešlo nebo bylo převedeno právo z rozhodnutí podle § 36 odst. 3 a 5 exekučního řádu. Správní orgán, který podá návrh na provedení exekuce rozhodnutí, které vydal (§ 105 správního řádu) je v postavení oprávněného a vedle povinného také účastníkem exekučního řízení. Návrh na exekuci může správní orgán podat jen tehdy, nesplní-li povinný dobrovolně povinnost uloženou exekučním titulem ve stanovené lhůtě. *Soud nařizuje a provádí výkon rozhodnutí s výjimkou titulu, který se vykonává ve správním nebo daňovém řízení. Pokud by byl tedy návrh na výkon exekučního titulu, který se vykonává ve správním nebo daňovém řízení, podán u soudu, soud návrh odmítne (§ 251 občanského soudního řádu).*

Exekuční řízení se zahajuje na návrh a je zahájeno dnem, kdy návrh na nařízení exekuce došel exekutorovi. Příslušnost exekutora není zákonem určena, oprávněný si tedy může vybrat jakéhokoli exekutora bez ohledu na bydliště své nebo povinného. Obsahové náležitosti exekučního návrhu a dokumenty, které musí být k němu připojeny, stanoví § 38 exekučního řádu. Exekutor, kterému byl návrh doručen, vyzve nejpozději do 15 dnů oprávněného k odstranění nedostatků návrhu, určí mu k tomu lhůtu a zároveň jej poučí o tom, jak je třeba opravu nebo doplnění provést. Poučí jej také o tom, že návrh bude usnesením odmítnut, pokud ve stanovené lhůtě nebude exekuční návrh řádně opraven, doplněn nebo nebude-li přiložen exekuční titul, popř. osvědčení o jeho vykonatelnosti. Exekutor exekuční návrh usnesením zamítne nejpozději ve lhůtě podle § 44 odst. 1 exekučního řádu, jestliže nejsou splněny všechny zákonem stanovené předpoklady pro vedení exekuce a exekuční návrh nebyl odmítnut (§ 39 exekučního řádu).

Exekutor, kterému došel exekuční návrh, požádá exekuční soud nejpozději do 15 dnů ode dne doručení návrhu o pověření a nařízení exekuce – zákon dále používá legislativní zkratku „pověření“. Uvedená lhůta běží až ode dne, kdy byly na výzvu exekutora odstraněny nedostatky návrhu nebo doplněny požadované dokumenty. Soud vydá pověření do 15 dnů, pokud jsou splněny všechny zákonné předpoklady (§ 43a exekučního řádu).

Pověření obsahuje: označení exekučního soudu, označení exekutora, označení exekučního titulu a orgánu, který ho vydal, nebo osoby, která jej vyhotovila, označení oprávněného a povinného, podpis a datum. Pověření není soudním rozhodnutím a nedoručuje se účastníkům řízení. Jestliže nejsou splněny všechny zákonem stanovené předpoklady pro vedení exekuce, soud udělí exekutorovi pokyn, aby exekuční návrh odmítl nebo zamítl nebo aby exekuční řízení zastavil. Tímto pokynem je exekutor vázán.

Exekutor nejpozději do 15 dnů od doručení pověření zašle oprávněnému vyrozumění o zahájení exekuce (správnímu orgánu, který podal exekuční návrh); povinnému zašle vyrozumění nejpozději s prvním exekučním příkazem. Exekuční příkaz má účinky nařízení výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu a není proti němu přípustný opravný prostředek (§ 47 odst. 2 a 5 exekučního řádu). Ustanovení § 44 odst. 1 exekučního řádu stanoví další subjekty, kterým se vyrozumění zasílá. Způsobem a za podmínek upravených v § 44b exekučního řádu, může z iniciativy oprávněného dojít ke změně exekutora, který vede exekuci. Nerozhodl-li exekutor podle § 44 odst. 4 jinak, pak **po doručení usnesení povinný nesmí nakládat se svým majetkem včetně nemovitostí a majetku patřícího do společného jmění manželů**, vyjma běžné obchodní a provozní činnosti, uspokojování základních životních

potřeb svých a osob, ke kterým má vyživovací povinnost a udržování a správy majetku (§ 44a exekučního řádu).

Podle § 46 exekučního řádu exekutor postupuje v exekuci rychle a účelně; při tom dbá ochrany práv účastníků řízení i třetích osob dotčených jeho postupem. Exekutor činí i bez návrhu úkony směřující k provedení exekuce. Exekutor zašle povinnému společně s vyrozuměním výzvu ke splnění vymáhané povinnosti, v níž vyčíslí vymáhaný nárok a zálohu na snížené náklady exekuce a náklady oprávněného. Zároveň povinného poučí, že splní-li ve lhůtě 30 dnů od doručení této výzvy vymáhaný nárok a uhradí zálohu, vydá exekutor neprodleně příkaz k úhradě nákladů exekuce. **Exekutor vede exekuci až do vymožení pohledávky a jejího příslušenství nebo vynucení jiné vymáhané povinnosti, nákladů exekuce a nákladů oprávněného; tím bude exekuce provedena.** Úkony a rozhodnutí exekutora a exekučního soudu jsou evidovány v exekučním spise, který vede exekutor v listinné nebo v elektronické podobě. Zákon upravuje zánik oprávnění k vedení exekuce, odklad a zastavení exekuce. Upravuje postup exekutora při rozhodování a způsob doručování písemností v exekučním řízení. Účastníkům řízení dává právo podat proti rozhodnutí exekutora odvolání, není-li stanoveno jinak.

Exekuci lze provést jen způsobem uvedeným v exekučním řádu. U nepeněžitých plnění připadá jako jeden ze způsobů exekuce provedení prací a výkonů (§ 59 odst. 2 písm. d) exekučního řádu). Podle § 72 exekučního řádu, byl-li vydán exekuční příkaz k provedení prací a výkonů, které může vykonat někdo jiný než povinný (tedy například odstranění stavby), postará se exekutor o to, aby práce, o které jde, provedl pro oprávněného někdo jiný, nedohodl-li se s oprávněným jinak.

Náklady exekuce hradí exekutorovi i oprávněnému povinný, určuje je soudní exekutor v příkazu k úhradě nákladů exekuce. Účastník může podat u exekutora proti příkazu námitky do 8 dnů od doručení. Pokud exekutor námitkám nevyhoví, postoupí je bez zbytečného odkladu exekučnímu soudu, který o námitkách rozhodne do 15 dnů. Dle ustanovení § 90 odst. 2 exekučního řádu **exekutor a oprávněný mohou uzavřít písemnou smlouvu o vedení exekuce**, v níž mohou sjednat smluvní odměnu za vedení exekuce. Smluvní odměna není nákladem exekuce. Tím není dotčeno právo exekutora na odměnu, náhradu hotových výdajů, náhradu za doručení písemností a náhradu za ztrátu času.

Postup exekučního správního orgánu v případě, že se rozhodne provést soudní exekuci prostřednictvím soudního exekutora lze shrnout takto:

1. Není podmínkou, ale doporučuje se uzavření rámcové smlouvy o provádění exekucí, popřípadě další činnosti mezi oprávněným a soudním exekutorem, jejímž předmětem je úprava práv a povinností oprávněného a exekutora při nuceném výkonu exekučních titulů a další činnosti exekutora, stanovení exekučních titulů, náklady exekuce v obecné poloze, doba trvání smlouvy a další. Před výběrem exekutora, se kterým má být uzavřena rámcová smlouva je třeba vzít v úvahu také zákon o veřejných zakázkách.
2. Základním předpokladem provedení exekuce je existence exekučního titulu opatřeného doložkou o právní moci rozhodnutí a doložkou o jeho vykonatelnosti.
3. Uzavření konkrétní smlouvy o provedení exekuce (ke každému jednotlivému případu) mezi oprávněným a soudním exekutorem, jejímž předmětem je jednak úprava práv a povinností oprávněného a exekutora při nuceném výkonu konkrétního exekučního titulu, a dále zejména ujednání o poskytnutí zálohy na náklady exekuce, ujednání o smluvní odměně, bude-li mezi smluvními stranami sjednána (není součástí nákladů exekuce), ujednání o nakládání s výtěžkem exekuce, jakož i ujednání o nákladech

exekuce. Exekutor má právo požadovat od oprávněného přiměřenou zálohu na náklady exekuce. Spotřebovaná část zálohy se oprávněnému nevrací a stává se nákladem oprávněného. Ujednání o stanovení výše zálohy, je vhodné uvést do smlouvy o provedení exekuce. Pokud se týká výše smluvní odměny, je vhodné ji odvodit od obsahu povinnosti uvedené v exekučním titulu, která nebyla povinným dobrovolně splněna a k jejímuž nucenému splnění bude nyní přistoupeno.

4. Správní orgán (oprávněný) zašle exekutorovi návrh na nařízení exekuce. Náležitosti návrhu jsou stanoveny v § 38 exekučního řádu a musí k němu být připojeny originály nebo úředně ověřené kopie exekučního titulu opatřené potvrzením o jeho vykonatelnosti nebo stejnopis notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti, ledaže exekuční titul vydal exekuční soud.
5. Samotná exekuce probíhá v režimu exekutora. Oprávněný poskytuje exekutorovi potřebnou součinnost, podle exekučního řádu a uzavřené smlouvy. K dotazu exekutora se například oprávněný může vyjadřovat k tomu, zda povinnost uložená exekučním titulem již povinným byla splněna zcela nebo pouze zčásti, a to zvláště v případech, kdy je třeba věc posoudit odborně, zda oprávněný i nadále trvá na splnění uložené povinnosti.

Pro tuto fázi exekučního řízení je typické, že povinný, který pocítí dopady nařízené exekuce (blokace finančních prostředků na účtech, omezení dispozice s majetkem, zápisy v katastru nemovitostí) zpravidla začíná vyvíjet "činnost", směřující k vyřešení celé záležitosti. Ve věci komunikuje přímo se soudním exekutorem, neboť provedením exekuce je pověřen právě soudní exekutor. Soudní exekutor postupuje v souladu se zákonem a dle pokynů oprávněného. Oprávněný se tak vyhne fyzickému kontaktu s povinným, není vystaven mnohdy nevybíravému slovnímu napadání povinným, a především pak není zatěžován ani rozsáhlou administrativou a rizikem vzniku vad či nezákonného postupu, jako v případě správní exekuce prováděné prostřednictvím exekučního správního orgánu. I v této fázi exekučního řízení může povinný přistoupit ke splnění uložené povinnosti, avšak na jednání, resp. konání povinného nelze po vydání exekučního příkazu, který má účinky nařízení výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu, nahlížet jako na dobrovolné. Tvrzení povinného, že došlo k dobrovolnému splnění uložené povinnosti, neboť splnil uloženou povinnost sám a na své náklady tak neobstojí.

Provedení exekuce soudním exekutorem zatěžuje správní orgán minimálně, a to zvláště při porovnání s exekucí správní, prováděnou exekučním správním orgánem. Exekutor postupuje při provádění exekuce rychle, účelně a efektivně, neboť exekuční řád mu tyto možnosti dává. Povinný velmi brzo pocítí důsledky nesplnění povinnosti uložené mu vykonatelným rozhodnutím správního orgánu, což ve většině případů vede, a to nejen z důvodu omezení dispozice s majetkem povinného či blokace finančních prostředků na jeho účtech, ale též z obavy ze zvyšování nákladů exekuce, které bude povinný v konečném důsledku nucen jak oprávněnému, tak exekutorovi hradit, ke splnění exekučním titulem uložené povinnosti.